

FLORİDA TƏƏSSÜRATLARIM

Rövşən Abbasov

Xəzər Universiteti Coğrafiya və struktural mühit departamentinin müdiri

MY FLORIDA IMPRESSIONS

Rovshan Abbasov,

Head of the Department of Geography and Environment, Khazar University

IREX-in UASP proqramı ilə fevral ayı ərzində FSU-da qonaq professor kimi çalışmış Rövşən Abbasovun qeydlərini təqdim edirik.

Beynəlxalq Tədqiqat və Mübadilə Şurasının (IREX) Universitet İnzibətçiliyinə Dəstək Proqramı (UASP) ilə Amerikaya səfər edən hər kəs bura nə üçün gəldiyini yaxşı bilir. Ərizə formasını dolduran zaman biz çoxlu ideyalar təqdim edirik. Lakin bilet alıb günləri sayanda "mən Amerikaya nə üçün gedirəm?" sualı yenidən gündəmə gəlir. Bu ölkə dərin bir okean kimidir və burada nə etməli olacağımı bilmək çox vacibdir. Çünki Amerikada çox şeylər var ki, sən onların hamısını görə, duya bilməzsən.

Getməyimə cəmi bir neçə həftə qalmış Florida Dövlət Univeritetində (FSU) qonaq olacağımı bildim. Həm sevinc, həm də bir qədər həyəcan ortaya gəldi. Çünki Florida iqliminə görə Azərbaycandan çox fərqli bir yerdir. Buranın iqlimi daha isti və rütubətli. Sonradan başa düşdüm ki, bu fərq təkcə iqlimdə deyil, hər bir şeydə əks olunmalıdır və düşündüyüm kimi də oldu. Mən Floridada olduğum müddətdə buranı Azərbaycanla müqayisə edir, fərqlər tapır və daha sonra eyniləşdirirdim. Amma həm Floridada, həm də Azərbaycanda bir oxşarlıq var: O da insanlardır! Buradakı insanlar çox istiqanlıdır və bir az söhbət edəndən sonra onlara qanın qaynayır və bütün rəsmilik aradan qalxır.

Əlbəttə ki, FSU-da qaldığım müddətdə mənim bütün görüşlərimin təşkilatçısı olan Kommunikasiya

We present the notes of Rovshan Abbasov, who spent a month at FSU with the IREX UASP program in February as a visiting professor.

Anyone who has travelled to the United States through IREX's UASP program knows why they came here. We have a lot of ideas when filling out the application form. However, counting the days before the trip, "Why am I going to America?" the question comes up again. This country is like a deep and big ocean, and the person who goes there tries to know in advance what he will do in this ocean and makes plans accordingly. However, when you come to America, you see so many different things that the plans change immediately, and you must draw a new plan to discover America.

Just a few weeks before my departure, I learned that I would be visiting Florida State University. There was both joy and some excitement. Because Florida has a very different climate from Azerbaijan. The climate here is warmer and more humid. Later I realized that this difference is reflected not only in the climate, but in everything, and it happened as I thought. During my stay in Florida, I compared this country with Azerbaijan, found differences and then identified them. But there is a similarity in both Florida and Azerbaijan: They are people too! The people here are very warm, and after a short conversation, the formality between them disappears and new friendly wires are formed.

Special thanks to CCI, who hosted me during my stay at FSU and organized all my meetings. CCI has developed an interesting program to meet different people during my entire visit. As part of this program,

və İnformasiya Kollecinə (CCI) ayrıca təşəkkür etmək lazımdır. CCI bütün qonaq olacağım dövrdə mənə müxtəlif insanlarla görüşdürmək üçün maraqlı bir proqram hazırlamışdı. Bu proqram çərçivəsində mən FSU-da tədqiqatın idarə olunmasına məsul olan və bu tədqiqatları aparan müxtəlif insanlarla görüşdüm. Bütün görüşlər çox yadda qalan, həm də maraqlı oldu. Əksər hallarda görüş üçün ayrılmış vaxt başa çatsa da, biz bunu hiss etmir və daha çox söhbət edirdik. Sizə elə gəlməsin ki, biz yalnız rəsmi olaraq tədqiqatdan danışırıq. Xeyr, biz həm də bir-birimizlə öz həyat təcrübələrimizi, problemlərimizi bölüşür, dünyanın iki müxtəlif hissələrində yaşayan tədqiqatçılar kimi gələcək əlaqələrimizin necə möhkəm olmasının əsaslarını qoyuruq. Məsələn, Stephen McDowell, Leila və Elaine ilə olan bütün görüşlərimiz qeyri-rəsmi idi və bu qeyri-rəsmiliyin özündə bir dostluq və səmimiyyət telləri vardı.

Mənim qonaq olduğum CCI-də çalışan əməkdaşlarla ilk gündən sıx ünsiyyət qurdum. Stephen, Leila, Elaine ilə daim məktublaşır və mənim fəaliyyətimi koordinasiya edirdik.

Mənə Tallahassee'yə gələndə hava limanında qarşılayıb, elə hava limanındada da yola salan bu kollecin dekanı Stephen McDowell oldu. Tallahassee'yə gələn kimi o öz telefon nömrəsini mənə verdi və dedi ki, hər hansı bir problem olarsa, birbaşa ona istədiyim vaxt zəng edim. Bir çox görüş yerləri uzaqda olduğu üçün Stephen mənə öz maşını ilə bu görüşlərə aparır və orada mənə gözləyirdi. Bir dəfə maşın kirayə edib, Saint George və Apalachicola şəhərlərinə getmək istəyirdim. Lakin maşın kirayəsində problem yarandı və gedə bilmədim. Mən Stephen zəng edib, ona bu barədə dedim. Stephen dərhal öz maşını ilə gəlib mənə həmin şəhərlərə apardı və bütün günü biz birlikdə müxtəlif yerlərdə gəzdik. Saint George adasında diqqətimi çəkən əsas şey şəhərdəki evlərin svaylar üzərində qurulması oldu. Burada tez-tez baş verən Hurrikan qasırgası ərazini uzun müddətə daşqın altında qoyur və buna görə də, yerli insanlar öz evlərini hündürə qaldırmalı olurlar.

Axşam isə gəzintimizi dəniz yeməkləri ilə gözəl bir restoranda yekunlaşdırdıq. Saint George adasına səfər zamanı yolda Stephen'in dostu və adaşı Stephen'in evinə getdik. Onun da evi svaylar üzərində qurulmuşdu və bu, dediyim kimi, Hurrikan'dan qorunmaq üçün belə edilmişdi. O, bizə öz evi haqqında maraqlı məlumatlar verdi. Onun evi tamamilə günəş enerjisi ilə təmin

I met with various people in charge of research management at FSU and those who conduct this research. All the meetings were very memorable and interesting. In most cases, even though the time allotted for the meeting was over, we didn't feel it and talked more. Don't think that we were only officially talking about research. No, we also share our life experiences and problems with each other, and as researchers living in two different parts of the world, we lay the foundation for how strong our future relationship will be. For example, all our meetings with Steve, Leila, and Elaine were friendly, and this informality had its own threads of friendship and sincerity.

From day one, I began to feel part of the CCI. From the first day, I was in close contact with the staff of this college. Steve, Leila, Elaine was in constant correspondence, and we coordinated my activities. Later, when I met these people personally, I realized that what awaits me is not only an exchange of ideas within the program, but also a very interesting cultural life.

When I arrived in Tallahassee, Stephen McDowell, the interim dean of the college, met me at the airport and saw me off at the airport. As soon as I arrived in Tallahassee, he gave me his phone number and told me to call him directly whenever I had any problems. Since many meeting places were far away, Steve drove me to these meetings and waited for me there. I once wanted to rent a car and go to Saint George and Apalachicola. However, I had a car rental problem and could not go. I called Steve and told him about it. Steve immediately came in his car and took me to those cities, and all day we walked together in different places. In the evening we had dinner with seafood. The main thing that caught my attention on the island of Saint George was the construction of houses in the city on piles. Frequent hurricanes flood the area for a long time, and locals must raise their homes. Both Saint George and Apalachicola are reminiscent of a real paradise. You must cross very long bridges to get to these cities, and there are many historic buildings and restaurants. As you can see, this area is a real tourist destination. While there, we saw hotels and houses with very interesting architecture. Here Steve told me about tortoises that lay eggs and said that little tortoises are deceived by the light coming from the city where they lay their eggs and go to the city, not to the water. This is very dangerous for their lives.

On the way to Saint George's Island, we went to Steve's friend's house. His name was Steve. His house was built on piles, and this was done to protect it from hurricanes. He gave us interesting information about his house. In other words, his house is completely

olunur. Həm özü, həm də həyat yoldaşı elektrik avtomobilindən istifadə edir.

Bir anlıq da olsa, Stephen'in evində şam yeməyi arxasında Superbowl izlənməsini qeyd etməliyəm. Bu oyun adı Amerika futbolu deyil və əsas kubok uğrunda bir final görüşüdür. Görüşdən qabaq müxtəlif artistlər çıxış edir, rəqslər göstərilir. Oyun tamaşaçıların gur alqışları altında baş tutur. Bu arada Stephen'in həyat yoldaşı və ailəsi ilə də tanış olmaq çox yaxşı oldu.

Stephen ilə başqa bir səfərim New Orlean şəhərinə oldu. Stephen ora konfransa gəldirdi və mənə də gətməyi təklif etdi. Onun sayəsində mən üç gün New Orlean şəhərində oldum. Buraya gələrkən həm də bəxtim gətirdi və mən Mardi Gras bayramının başlanğıcına düşdüm. Yolboyu dayanan coşqulu insanları, müxtəlif ölkələrin və şəhərlərin emblemləri ilə bəzədilmiş maşınları, bu maşınlardan insanlara atılan müxtəlif hədiyyələri görmək çox maraqlı idi. Burada gördüyüm ən maraqlı şeylər sırasına fransız məhəlləsi və İkinci Dünya müharibəsi muzeyi də daxildir. Muzeydə mən iki babamın da həlak olduğu müharibə haqqında daha dolğun məlumatlar aldım. Hətta, əvvəllər hərbi xidmətdə olduğumu nəzərə alıb, mənə muzeyə giriş qiymətlərində güzəşt də etdilər. New Orlean şəhərində çoxlu gəzməli yerlər var və bu şəhəri tam gəzmək üçün ən azı bir həftə vaxt lazımdır. Fransız bazarı, Caz muzeyi, şəhərin tarixi qəbiristanlığı və s. Ona görə buraya gələn hər bir adama məsləhət görürdüm ki, 3 dollarlıq gündəlik tramvay bileti alsın və bu biletlə siz bir gün ərzində şəhərin əksər yerlərinə tramvayla gədə bilərsiniz. Bu biletlə siz vapore minib Missisipi çayının o biri tərəfindəki tarixi şəhərə də gədə bilərsiniz. Əlbəttə, bu şəhər haqqında çox yaza bilərəm, amma bu yalnız turist bələdçisi olan saytlardakı məlumatın zəif təkrarı olacaq.

CCI-də qarşılaşdığım və mənə kömək edən adamlardan biri də Leila oldu. Leila və onun həyat yoldaşı Besiki Tallahassee'də yaşayır. Hər ikisi tədrislə məşğuldur. Onlar əslən Gürcüstandandırlar və Gürcüstan Azərbaycana qonşu ölkə olduğundan bizi çox şeylər bağlayır Onları ilk dəfə Amerikaya gətirən IREX təşkilatı olub. Ümumiyyətlə, IREX bizim regionda çox fəal olaraq işləyir və ümid edirəm ki, onların vasitəçiliyi ilə mübadilə proqramlarına qoşulanların sayı getdikcə artacaq.

Besikilər tez-tez mənimlə əlaqə saxlayır və müxtəlif yerlərə dəvət edirdilər. Bir dəfə Besiki təklif etdi ki, biz Vakkula springs deyilən yerə

supplied with solar energy. Both he and his wife use an electric car. That is to say, Steve is a friend of nature and a man of zero carbon.

In short, I must say that we watched the Superbowl behind dinner at Steven's house. This game is not ordinary American football, and is a final match for the main trophy. The meeting is preceded by performances by various artists and dances. In fact, anyone who watches this game knows a lot about American life. Because here you can see not only the game, but also modern American life. Music is played, songs are sung, dances are played. The game takes place to the applause of the audience. In the meantime, it was nice to meet Steve's wife and family.

Another trip with Steve was to New Orleans. Steve was going to a conference there and he offered me to go there too. Thanks to him, I was in New Orleans for three days. I was also lucky enough to come here and I was at the beginning of the Mardi Gras holiday. It was very interesting to see enthusiastic people standing along the road, cars decorated with emblems of different countries and cities, various gifts thrown to people from these cars. Among the most interesting things I see here are the French Quarter and the Second World Museum. At the museum, I learned more about the war in which both my grandfathers were killed. I realized that this war was not the one described in Soviet books. Interestingly, given that I had previously served in the military, I was offered a discount on admission to the museum. I must admit that this was the only "thank you" I received for my military service. New Orleans has many attractions, and it takes at least a week to walk around the city. French market, Jazz Museum, the city's historical cemetery, etc. But in the cemetery I was very sad and remembered my loved ones who had passed away. So I didn't have much time there, and I went back to the French neighborhood, which was full of festivities. We had to meet Steve and his friend here and have dinner.

I would recommend anyone who comes to America as a tourist to go to New Orleans. I would advise anyone coming to New Orleans to buy a \$ 3 daily tram ticket. With this ticket you can take a tram to most parts of the city in one day. With this ticket you can take a small boat to the historic city on the other side of the Mississippi River. Of course, I can write a lot about this city, but this article will be a weak repetition of information only on sites that are tourist guides. Therefore, read the tourist guides carefully before coming here.

Leila Gibradze was one of the people I met at CCI and helped me. Leila and her husband Besiki live in

gedək. Burada yerləşən Hillsborough çayı və çaya gündəlik 30 milyon qalon su verən iki bulaq var. Bulaqların suyu ilıqdır və həm yay, həm də qış aylarında eyni bir temperaturda qalır. Biz qayıq gəzintisi ilə çayaşağı getdik və yolboyu müxtəlif alıqatorları, quşları və maniti adlanan, amma çox ölkələrdə nəyə görə dəniz inəyi deyilən heyvanı da gördük. Ərazidə heyvanlar insanları görəndə qaçmır və bunun da əsas səbəbi təhlükə hiss etməmələridir. Besiki ilə biz Ukrayna problemindən çox danışdıq və Besiki çox narahat idi ki, müharibə başlaya bilər. Mən onun narahatçılığını başa düşürəm və özüm də bu barədə çox narahat idim. Təəssüflər olsun ki, bir neçə gün sonra bu müharibə başladı və milyonlarla insan qaçqın düşməyə başladı.

CCI-də mənim görüşlərimi koordinasiya edən Elaine ilə daim əlaqə saxlayırdıq. Biz gün ərzində bir neçə dəfə yazışır, görüşlərin vaxtını və yerini təyin edirdik. Elə vaxt olurdu ki, Elaine görüşlərin vaxtını dəyişməli olurdu. Onu da qeyd edirəm ki, bu görüşlərdə mən çox maraqlı insanlarla görüşür və daha sonra görüşün nəticələri haqqında Elaine'yə məlumat verirdim. Elaine həm də mənə Talahhassee şəhərində olan maraqlı yerlərin siyahısını göndərir və boş vaxtlarımda bu yerlərə getməyimi məsləhət görürdü. Təkcə iş günləri yox, həftəsonu günləri də mən Elaine ilə əlaqə saxlayır və ondan kömək alırdım.

Florida Dövlət Universitetində xarici tələbələrle tanışlığım da yadda qalan oldu. Qeyd edirəm ki, FSU Amerikanın əsas universitetlərindən biridir və universitetlərin reyting dərəcəsinə görə ölkənin 18-ci universitetidir. Bu universitetin tarixi çox qədimdir və əvvəllər qadın kolleci olub. Hal-hazırda burada 45 minə yaxın tələbə təhsil alır və bu tələbələrin bir hissəsi beynəlxalq tələbələrdir. Mən onların bir tədbirinə qatılanda burada dünyanın müxtəlif ölkələrindən çoxlu tələbə gördüm. Bu tələbələr İndoneziya, Səudiyyə Ərəbistanı, Qazaxıstan, Argentina, Cənubi Koreyadan idi. Onlarla söhbətimiz çox maraqlı alındı. Mənim oğlumla eyni yaşda olan bu tələbələrə suallar verdim və müzakirəmiz çox maraqlı alındı. Hətta, bir tələbə mənə öz atası ilə olan anlaşılmazlıq barədə danışdı. Mən ona dedim ki, bu çox təbii bir haldır və atalarla oğullar arasında bu cür anlaşılmazlıqlar həmişə olur.

FSU-da məni valeh edən bir şey də burada çoxlu birinci nəsil tələbənin təhsil almasıdır. Məsələn, mən Tibb kollecində bir sərgiyə qatılanda burada

Talahhassee and are both educated. They are originally from Georgia, and because Georgia is a neighbor of Azerbaijan, we have a lot in common. These connections can include common history, common culture and way of life. They first came to America as IREX fellows and received degrees in America. In general, IREX is very active in our region, and I hope that the number of people joining exchange programs through them will increase. Leila and Besiki often contacted me and invited me to different places. Besiki once suggested that we go to a place called Vakula springs. There are the Hillsborough River and two springs that supply 30 million gallons of water per day. The water of the springs is warm and at the same temperature in summer and winter. It is also one of Florida's main tourist attractions and has many interesting facilities, hotels and shops in the area. We took a boat trip down the river, and along the way we saw various alligators, birds, and an animal called a manita, but in many countries for some reason it is called a sea cow. Animals in the area do not run away when they see people, and the main reason is that they do not feel threatened. When we talked to Besiki, we talked a lot about the problem of Ukraine, and Besiki was very worried that a war could break out. I understand his concern, and I was very worried about it. Unfortunately, a few days later, the war broke out and millions of people became refugees. Leila and Besiki also had dinner at the restaurant and had very good conversations about our lives. I felt that even though we live far away, there are many similarities in our lives, and they have always been in touch with their historical homeland even after they started living in America.

Many thanks to Elaine Howard, who coordinated my meetings at FSU. Although we rarely met her face-to-face, we kept in touch online, and Elaine was the person I wrote the most emails to. We corresponded several times a day, coordinating the time and place of the meetings. There were times when Elaine had to change the time of meetings, looking for new people for new meetings. Most of the participants in these meetings were research management and research people, decision makers. During these meetings, I met very interesting people, and then I was constantly discussing the results of the meeting with Elaine. He asked me who else I wanted to see and made changes to my work plans. Elaine also sent me a list of interesting places in Talahhassee and advised me to go there in my spare time. Not only on weekdays, but also on weekends, I kept in touch with Elaine and asked her for help. I also thank Elaine for the yellow CCI T-shirt she gave me. Elaine also

bir kolumbiyalı tələbə ilə tanış oldum. O mənə dedi ki, ailələrində heç vaxt kollec təhsili alan olmayıb və o indi burada tibb təhsili alır. Onun posterinə diqqətlə baxdım və apardığı elmi araşdırmanın mövzusu çox xoşuma gəldi. Kasıb ailədən gələn bir beynəlxalq tələbənin FSU-da təhsil almasından gözəl nə ola bilərdi?

FSU-da mənə valeh edən əsas bir xüsusiyyət də binaların arxitekturasının mükəmməl olması və onların eyni bir stildə tikilməsi idi. Mən bunu başqa universitetlərdə görməmişəm. FSU-nun futbol stadionu isə çox böyükdür və bu böyüklükdə universitet stadionunu mən birinci dəfə idi ki, görürdüm.

Xoşuma gələn əsas yerlərdən biri də FSU yeməxanaları idi. Burada çox aşağı qiymətə istədiyiniz qədər yemək olar və tələbələr bu imkandan çox yaxşı istifadə edirlər. Uzaq yerlərdən gələn tələbələr üçün belə bir şəraitin olması çox yaxşıdır, çünki bu onlara imkan verir ki, təhsilləri və dərsləri barədə düşünsünlər.

CCI-də çalışan Stephen, Leila və Elaine ilə əvvəldən qiyabi olaraq tanış idim. Daha sonra bu insanlarla şəxsən tanış olanda başa düşdüm ki, mənə təkcə proram çərçivəsində fikir mübadiləsi aparmaq yox, həm də çox maraqlı günlər gözləyir.

Burada, əlbəttə ki, bütün görüşlərin təfərrüatına varmaq olmaz. Mən hər bir görüşdən əvvəl internet mənbələrindən görüşəcəyim adamların keçdiyi həyat yolu ilə maraqlanır, onların həyatda qazandıqları əsas uğurların səbəblərini öyrənmək istəyirdim. Görüşlərdən sonra isə hər bir insan bir maraqlı təcrübəsi ilə mənim yaddaşıma həkk olunurdu.

Ayrı-ayrı görüşlərdən yadımda qalan anlar bunlar idi:

- Larry Denis: Özünün dekan kimi keçmiş təcrübəsindən, nüvə fizikası sahəsindəki tədqiqatlardan, məlumatların toplanmasının vacibliyindən danışdı. Mən ona çirklənmə layihəmiz haqqında məlumat verdim. Yadımda qalan əsas fikir: insan və təbiətə aid mümkün qədər çox məlumat bazalarının işlənməsinin vacibliyi.

- Neil Charness: Azərbaycanda olmasa da, ölkəmizi yaxşı tanıyır. Mənə Azərbaycan şahmatçılarından danışdı və bu mənə çox sevindirdi. Daha sonra biz ömür uzunluğuna təsir edən amillərdən danışdıq. O mənə gözəl bir şəkildə "uğurlu yaşlanma" konsepsiyasını izah etdi. Mən ondan "insan həyatını uzun edən əsas faktor nədir?" deyə soruşanda, o qısa olaraq, "həyatın mənası"

sent me her phone and asked to contact him. If I have any problems.

Florida State University is one of America's top public universities and the 18th largest university in the country. Those who work and study at FSU call themselves seminole. The Seminoles are the name of one of Florida's historic tribes. The history of this university is very old and it used to be a women's college. Currently, about 45,000 students study here, and some of these students are international students. On the 5th day, when I attended an event attended by international students, I saw many students from all over the world. These students were from Indonesia, Saudi Arabia, Kazakhstan, Argentina, South Korea and all other countries. I must also say that I can consider them happy because they studied at FSU. Once I had a very interesting conversation with them. I asked father questions to these students, who were the same age as my son, and our discussion was very interesting. One student even told me about a misunderstanding with his father. I told him that this was a very natural thing and that there were always such misunderstandings between fathers and sons. One of the things that fascinates me at FSU is that many first-generation students study here. For example, when I attended an exhibition organized by the Medical College, I met a Colombian student here. He told me that his family was very poor and that his family had never attended college and that he was now studying medicine here. I looked carefully at his poster and liked the subject of his research. What could be better than a first-generation international student studying at FSU?

One of the main features that fascinated me at FSU was the perfect architecture of the buildings and their construction in the same style. I have not seen it in other universities. FSU's football stadium is very large, and it was the first time I saw a university stadium of this size. Elaine told me that this university has a good football team and they are all students. When I walked around the campus in the evenings (this was my favorite pastime), I always saw students playing football and soccer in different stadiums, and I noticed that FSU's student life was very lively. The friendly climate and spacious stadiums, libraries, coffee grounds provide additional incentives for students to get a good education. Libraries deserve special mention in this regard. These libraries are always open and you can always see students working in different groups in the reading room.

One of the main places I liked was the FSU canteens. You can eat as much as you want at a very low price, and students take advantage of this opportunity. It is

cavabını verdi. Bu cavabı heç vaxt unutmaram.

- Janet Kistner: Onunla söhbətimiz yaxşı alındı və təcrübə mübadiləsi etdik. Mən UNICEF-də işlədiyim təcrübəni onunla bölüşəndə, o mənə uşaqlar haqqında çox danışdı. Daha sonra FSU-nun inkişafı barədə maraqlı fikirlər dedi.

- Rick Burnette: Çox gülərlü və mehriban insandır. Mənə FSU-nun son illərdəki uğurlarından danışdı və universitet kimi 18-ci yere necə gəlib çıxmasından danışdı. Danışdıqları işlərin əsas məzmununu keyfiyyətin artırılması, tələbələrin cəlb olunmasındakı uğurlar haqqında idi.

- Pamela Ray: Onu görəndə mənə elə gəldi ki, uzun illərdir onunla tanışam. Biz daha çox dost kimi söhbət etdik. Pamela sponsorlaşdırılmış tədqiqatlar, müxtəlif layihə təkliflərinin hazırlanması, tədqiqat ideyalarının formalaşdırılması, sponsorlarla iş haqqında çox dəyərli məlumatlar verdi. Daha sonra mənə Floridanın cənubuna getməyi, sahil ərazilərində olan St. James və Appalachicola şəhərlərinə getməyi təklif etdi. Mənim bu arzumu Stephen McDowels yerinə yetirdi və mənə öz məşinində həmin şəhərlərə apardı.

- Rabieth Razzouk: O mənə öz tədqiqat qrupunun işləri barədə məlumat verdi. Dedi daim çalışırlar ki, layihələri olsun və bir çox hallarda öz layihə məhsullarını sata bilirlər. Bu mənim üçün çox maraqlı idi. Mən onunla miqrasiya problemlərini, Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən miqrasiya layihəmiz haqqında danışdım.

- James Hunt və Samanta Nix: Mənə FSU-da olan tələbələrin sayı, onların illər üzrə dəyişmə statistikası haqqında geniş məlumat verdilər. Tələbələrin ilkin təhsili, transfer məsələləri, tələbələrin son illər daha çox maraqlı göstərdikləri ixtisaslar haqqında da maraqlı məlumatlar aldım.

- Mark Riley: Markla daha çox onun işləri barədə danışdıq. Nüvə fizikası ilə məşğul olduğunu dedi. Daha sonra mənə müxtəlif hədiyyələr etdi. İşığı parçalayan 10 ədəd eynək və çoxlu sayda quraşdırma qurğularını hədiyyə almaq çox xoş idi. Mən bu eynəklərin ikisini oğlumun oxuduğu məktəbdə işləyən Science müəlliminə və qalanları tələbələrime bağışladım.

- Brent Edington: əsas söhbətimiz tədqiqat işlərinin kommersiyalaşdırılmasından oldu. Müsahibim bu barədə mənə FSU-nun uğurları haqqında danışdı. Mən bir qədər daha konkret sual verdikdə, o FSU-da patentləşdirilən bir neçə texniki alət adı çəkdi. Kommersiyalaşdırma ideyası mənim də çox xoşuma gəldi. Axı biz də Xəzər Universitetində öz

good that students from far away places have such an opportunity, because it allows them to think not about their stomachs, but about their education and classes. In short, FSU is a university that allows you to live a real and carefree student life.

As I mentioned, I communicate with Elaine every day and we discuss the meetings I have held and will hold here. I must also say that the meetings I held were the heart of my visit, so before each meeting I carefully considered what I would say during the meeting.

I would like to give a brief account of these meetings. Of course, the following information does not cover all of my meetings, but I still tried to give as much information about these meetings as possible. Of course, it is impossible to go into the details of all the meetings here. Before each meeting, I was interested in the lives of the people I would meet from Internet sources, and I wanted to know the reasons for their main successes in life. After the meetings, everyone was engraved in my memory with an interesting experience. Below I give a brief description of these meetings:

- Larry Denis: He spoke about his past experience as a dean, research in nuclear physics, and the importance of data collection. I informed him about our pollution project. The main idea I remember: The importance of developing as many databases on man and nature as possible. I will never forget his words: "We need to create as much data as possible about everything."

- Neil Charness: He knows our country well, though not in Azerbaijan. He told me about Azerbaijani chess players and I was very happy. Then we talked about the factors that affect life expectancy. He beautifully explained to me the concept of "successful aging." His parents are very long-lived people. When we see a long-lived person, they say, "May God give you a thousand years of life!" I asked him, "What is the main factor that prolongs human life?" When asked, he briefly replied, "The purpose of life." I will never forget that answer.

- Janet Kistner: We had a good conversation with her and exchanged experiences. When I shared my experience with UNICEF, he told me a lot about children and child psychology. Then he put forward interesting ideas about the development of FSU. These ideas can also be applied at Khazar University.

- Rick Burnette: A very smiling and kind person. He told me about the success of FSU in recent years and how they came to 18th place as a university. The main content of the work we discussed was about improving the quality and success in attracting

tədqiqat məhsullarımızı sata bilərik. Məsələn, mən iqlim dəyişmələri üzrə kurikulum paketini misal çəke biləm. Bu paket bütün məktəblərdə tədris oluna bilər.

- Carolyn Bradley: Carolyn`lə onun təşkil etdiyi vebinarda danışdıq. O, "Tədqiqat üçün fondu necə tapmalı" adlı çıxış etdi. Sonra bu çıxış ətrafında maraqlı müzakirələr oldu. Mən ondan tədqiqat qruplarının formalaşdırılması haqqında bir neçə şey soruşdum və o mənim suallarına çox dolğun cavab verdi.

- Kerry Peluso: Kerry ilə söhbətimiz əsasən tədqiqatların idarə olunması, FSU-nun əsas grant layihələri və onların statistikasına haqqında oldu. Bu görüşdə mənim üçün öyrənilən əsas şey uğurlu elmi layihələrin əsasında nəyin dayandığını öyrənmək oldu. Özündə olan məlumatları mənimlə bölüşdüynə görə Kerry`yə təşəkkür edirəm. Daha sonra biz qeyri-formal bir əsasda Avropa, Asiya və Amerika arasında müqayisələr apardıq və əsas mədəni fərqlərin nədə olduğunu müzakirə etdik.

- Patrick Kennell: İngilis dili mütəxəssisi olan Patrick`lə söhbətimiz əsasən dillərin öyrənilməsi üzrə oldu. Mən ona iki dili (ingilis və rus dillərini) heç bir müəllim olmadan öyrəndiyimi dedim. Bu onun çox xoşuna gəldi. Patrick öz fəaliyyətləri haqqında mənə geniş məlumat verdi. Daha sonra ofisi gəzdik. Ofisdə müxtəlif ölkələrdən və mədəniyyətlərdən olan insanlarla qarşılaşmağım çox məmnunluq hissi yaradırdı.

- Donna O'Neal, Joe Frascella və Philippe Gaillard: Tibb Kollecinə bu şəxslərlə söhbətim, əsasən, elmi layihələrin yazılması, layihə təkliflərinin hazırlanması, layihə komandalarının işi barədə oldu. Biz, həmçinin, layihə işlərinin nəticələrinin tətbiq imkanları barədə geniş müzakirə apardıq. Philippe Gaillard bizim öz işlərimizdə statistik məlumatları necə təhlil etməyimizlə maraqlandı. Daha sonra biz onların işlədikləri ofisi gəzdik, ayrı-ayrı avadanlıqların iş prinsipi ilə tanış olduq. Bu söhbət çox səmimi bir mühitdə keçdi.

- Howard Stone: Howard Stone ilə söhbətimiz əsasən tədqiqat etikasına barədə oldu. O məni İnstitusional Yoxlama Şurası tərəfindən həyata keçirən iş mərhələləri ilə ətraflı tanış etdi, bir çox elmi işlər üçün xüsusi icazələrin alınması haqqında danışdı. Mən ofisə gələrkən artıq başa düşmüşdüm ki, o mənim haqqında bir xeyli məlumata malikdir və bizim həyata keçirdiyimiz bir çox layihələrdən xəbərdardır.

- Kathy Burnett: Bu xanımla çox səmimi

students. Rick also gave me detailed information about his youth and education.

- Pamela Ray: When I saw her, it seemed to me that I had known her for many years. We talked more like friends. Pamela provided valuable information on sponsored research, preparation of various project proposals, formation of research ideas, work with sponsors. Finally, I was told to go south to Florida, St. Louis, in the coastal areas. George and Appalachicola advised to stay. Stevense McDowels made my dream come true and drove me to those cities in his car.

- Rabieth Razzouk: Rabieth is originally from Lebanon. He informed me about the work of his research team. He said that they are always trying to have projects and in many cases they can sell their project products. It was very interesting for me. I talked to him about migration issues, our EU-funded migration project.

- James Hunt and Samantha Nix: I was given detailed information about the number of students at FSU and their change statistics over the years. I also received interesting information about students' primary education, transfer issues, and specialties that students have been most interested in in recent years.

- Mark Riley: We talked to Mark more about his work. He said he was involved in nuclear physics. Then he gave me various gifts. It was a pleasure to receive as a gift 10 light-breaking glasses and a large number of mounting devices. I donated two of these glasses to the Science teacher at my son's school. I gave the rest of the glasses to my students.

- Brent Edington: Our main conversation was about the commercialization of research. My accountant told me about the success of FSU. When I asked a more specific question, he mentioned several technical devices patented at FSU. I also liked the idea of commercialization. After all, we can also sell our research products at Khazar University. For example, I can give an example of a climate change package. This package can be taught in all schools.

- Carolyn Bradley: Talk to Carolyn at her webinar. Caroline spoke on "How to Find a Fund for Research." Then there were interesting discussions around this speech. I asked him a few questions about forming research teams, and he answered my questions very well.

- Kerry Peluso: Our conversation with Kerry was mainly about research management, FSU's main grant projects and their statistics. The main thing I learned at this meeting was to learn what underlies successful scientific projects.

- Patrick Kennell: Our conversation with

söhbət etdik. Daha sonra mən onun sinfi üçün öz işlərim barədə məlumat verdim. Bu qrupda çoxlu beynəlxalq iştirakçılar da vardı. Öz gördüyüm işlər haqqında geniş məlumat verdikdən sonra qrup üzvlərinin suallarına cavab verdim. İndoneziyadan olan bir tələbə mənə beynəlxalq layihələrə necə qoşulmaq barədə sual verdi. Mən ona bu barədə öz bildiyim şəkildə məlumat verdim. Sınıfdekilerədən biri "sizin üçün həyatda əsas ilham mənbəyi nədir" deyə soruşdu. Bu maraqlı sual ətrafında xeyli danışdım.

- Rachel Goff-Albritton, Grace Adkison və Mike Mitchell: Bu şəxslərlə əsas söhbət tədqiqatın inkişafı barədə oldu. Mike Mitchell mənim ixtisasım və həyata keçirdiyim layihələrlə maraqlandı. O qeyd etdi ki, mənim fəaliyyətim çox geniş isitqamətləri əhatə edir. Mən ona öz təcrübəm barədə, müxtəlif layihələrdə iştirakım barədə məlumat verdim. Eyni zamanda, FSU-da tədqiqatın inkişafı barədə dəyərli məlumatlar aldım.

- Kathleen Haughney: Söhbətimiz çox maraqlı keçdi. Bu xanım mənə daha çox tədqiqat kommunikasiyaları, tədqiqatın təşkili və idarə olunması barədə maraqlı məlumatlar verdi.

- Florida Su Görüşü: Event: Bu tədbir online olsa da, çox maraqlı keçdi. Tədbirdə müxtəlif təcrübəli insanlar bir araya gəlmişdilər. Mən Florida ştatının su problemləri haqqında geniş məlumat aldım. Daha sonra qısa çıxışla öz təcrübəm və Azərbaycanın su problemləri haqqında danışdım.

Başqa nə deyə bilərəm? Yəqin ki, gördüklerimiz və öyrəndiklərimin hamısını yazmalı olsaydım, böyük bir yazı alınardı.

Mən IREX təşkilatına, FSU-ya isə bu gözəl imkanı mənə yaratdıqlarına görə çox təşəkkür edirəm. Hesab edirəm ki, universitet müəllimləri və tədqiqatçılar üçün belə imkanlar daha da çox olmalıdır. Biz onda Amerika haqqında daha düzgün təsəvvürdə olar və bu böyük ölkənin təcrübəsini öz ölkəmizə və universitetlərimizə daşıya bilərdik. IREX-də bizə hər zaman dəstək olan, bizim hər bir problemimizi vaxtılı-vaxtında həll edən Liam Blunt, Timothy Shorter, Louisa Manzeske və bizi çox maraqlı təqdimatları ilə daim heyretləndirən Rebecca Ward'a təşəkkür edirəm.

Bakıya qayıtmaq ərəfəsində Rebecca mənə soruşdu: "Bakıya, Xəzər Universitetinə Florida Dövlət Universitetindən nə aparırsan?" Məncə cavabımda "tədqiqat və tədqiqatçılarımız üçün yeni imkanların əldə olunma sirləri və əlbəttə yeni ideyalar" deyə cavab verdim.

Patrick, an English language specialist, focused on language learning. We have discussed language learning processes.

- Donna O'Neal, Joe Frascella, and Philippe Gaillard: At the Medical College, I talked to these people about writing research projects, preparing project proposals, and working on project teams.

- Howard Stone: Our conversation with Mr. Howard Stone was mainly about research ethics. He introduced me in detail to the stages of the work carried out by the Institutional Review Board Committee, talked about obtaining special permits for many scientific works.

- Kathy Burnett: We had a very sincere conversation with this lady. Then I told him about my work for his class. There were many international participants in this group. After giving detailed information about my work, I answered the questions of the group members.

- Rachel Goff-Albritton, Grace Adkison and Mike Mitchell: The main conversation with these people was about the development of research. Mike Mitchell was interested in my specialty and the projects I implemented. I told him about my experience and participation in various projects. At the same time, I received valuable information about the development of research at FSU.

- Kathleen Haughney: Our conversation was very interesting. This lady gave me more interesting information about research communications, research organization and management. Then we walked with him in the yard and he introduced me to the area around the university.

- Florida: Water Event: Although this event was online, it was very interesting. The event was attended by various experienced people. I learned a lot about Florida's water problems. Then I gave a short speech about my experience and water problems in Azerbaijan.

What else can I say? I ask myself this question a lot. Probably if I had to write everything I saw and learned, it would take at least 100 pages. I am very grateful to IREX, FSU and SCCi for giving me this wonderful opportunity. I think that there should be more such opportunities for university teachers and researchers. We would then have a better idea of America and be able to bring the experience of this great country to our country and our universities. I would like to thank Liam Blunt, Timothy Shorter, Louisa Manzeske and Rebecca Ward, who always supported us at IREX, solved all our problems in a timely manner and always amazed us with their very interesting presentations.